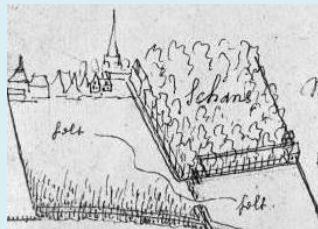

SCHANS Burgemeestersbesluit, 10 september 1941

Oorspronkelijk was dit de naam voor het gedeelte van de Breestraat tussen de Peperstraat en de Alkmaarseweg. SCHANS (DE) of Oud-meerestein, voormalige buitenplaats in het baljuwschap van Blois, aan het noordoosteinde der Breestraat te Beverwijk. De benaming van De Schans heeft zij ontleend van de vreemde krijgsvonden, welke Hertog Albert van Saksen, stadhouder wegens den Keizer

Maximiliaan, ten getale van drie duizend man, naar deze gewesten zond n het jaar 1492, om het oproer van het kaas- en broodvolk te stillen en de medeplichtige Kennemers nevens de West-Friezen (uitgenomen Enkhuizen, dat zich alleen daarmede niet bemoeid had) gestreng te straffen, want een groot aantal dezer krijgsknechten, in het begin der maand Mei met geweld meester van Beverwijk geworden zijnde, vestigde zich hier ter plaatse en bebolwerkte haar op het sterkste, van mening zijnde, zich aldaar eenen geruimen tijd op te houden, en alom eenen goeden buit in te zamelen; des anderen daags trok eene hoop uit naar Heemskerk en versloeg aldaar eene groote bende kaas- en broodvolk, enden 18 Mei, naar Velsen en Schoten en plunderde die beide plaatsen geheel uit, tot zelfs voor de poorten van Haarlem, alles wegroovende en in brand stekende, en eenen rijken buit van goederen en beesten naar hunne verschansing te Beverwijk medeslepde. Anderdeels is die benaming voortgekomen van de alhier door de Spanjaarden opgeworpen sterkte, welk

gedurende het beleg van Alkmaar, in het jaar 1573, bezet was met omtrent veertig ruiters, tot beveiliging van de levensvoorraad voor het Spaansche leger, welke, zoo van Amsterdam, als van elders, herwaarts te water aangebragt werd, en sedert als eene zekere pas naar het Noorderkwartier versterkt en ingehouden is; het was ook van hier, dat Gilles van Barlaimont, Heer van Hierges, den 27 Mei 1575, met zes duizend man voetvolk en zeven honderd ruiters, Noord-Holland inrukte

tot aan den meelmolen van Schoorl, welchen hij, even als elders in zijnen weg onderscheidene huizen en kerken, plunderde en brandschatte, zonder echter, omdat hij de schansen alom wel bezet vond, zijn eigenlijk doel te bereiken, zodat hij zonder eenig voordeel naar Beverwijk terug trok, alwaar hij veertien dagen uitrustte, in afwachting van de overige troepen zijns legers, welke den voorschreven togt niet mede gemaakt hadden, waarna bij naar Buren terugtrok, doch eene tamelijke bezetting' achterliet, welke tot den 15 October des volgenden jaars hier stand hield en alstoen des avonds ten vijf ure Beverwijk en hare verschansing, te gelijk met het huis Assumburg, verliet, gelijk hunne makers ten zelfden dage de schansen op den Dieimerdijk en aan het Barnegat verlaten hadden. Wat den tweeden naam dezer hofstad, te weten Oud-Meerestein, betreft, deze is haar aangekomen van het Land-van-Meerestein, hetwelk, voor een zeer groot gedeelte, in deze hofstede vergraven is, nadat het aldaar gestaan hebbende klooster afgebroken was en de aanhorige landen en hoven verkocht zijn geworden. Ter plaatse, waar zij gestaan heeft, ziet men thans nog een gedeelte van het tuinmanshuis, hetwelk tot eene herberg wordt ingerigt; Terwijl de daartoe behoord hebbende gronden, beslaande eene oppervlakte van ongeveer 16 bunder, thans in eigendom bezeten worden door onderscheidene eigenaren.

In de 17^e eeuw liet de Amsterdamse koopman Nicolaes Seys hier een buitenplaats bouwen met de naam 'de Grootte Boomgaert' later aangeduid met de naam 'Schans'. In 1709 werd de buitenplaats bezit van Jacob Jacobus van Harencarspel. De naam werd toen Oud-Meerestein genoemd. De laatste bewoner, Jacob Schouten de Waal, liet de buitenplaats veilen na zijn vertrek naar Amsterdam. Het huis werd gesloopt en het terrein werd in losse delen verkocht.

